

“REVIFIN” D.O.O.

BIJELJINA, Galac 6

Telefon/faks 055/202-328; Mobilni telefon 065/537-907; JIB 4400412220008

- INTERNA REVIZIJA -

Broj: 01-03/15.

Datum, 24. januar 2015. godine

INFORMACIJA o radu sa povezanim licima

1. UVOD

Informacija je urađena na osnovu plana rada interne revizije radi informisanja organa preduzeća o radu sa povezanim licima, odnosno radi obaveze Uprave i Nadzornog odbora da informiše Skupštinu o ugovorima zaključenim između javnih preduzeća i povezanih lica.

Prema članu 13. Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 75/04) povezanim licima se smatraju:

- pravna lica koja raspoložu glasačkim pravima u preduzeću,
- pravna lica, koja imaju najmanje 5% glasačkih prava.

Prema paragrafima Međunarodnog računovodstvenog standarda MRS 24 i članu 9 Zakona o izmjenama Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 78/11) preduzeće je u obavezi da izvrši objavljivanje transakcija sa povezanim licima, što je urađeno Notama, koje su sastavni dio godišnjeg obračuna za revidiranu godinu.

Identifikacija i promet sa povezanim licima su utvrđena na osnovu stanja obaveza i potraživanja na dan bilansiranja, odnosno 31. decembra 2014. godine.

Osnivački kapital preduzeća je utvrđen Ugovorom o osnivanju preduzeća i osnivači su upalitali osnivački kapital, koji je registrovan u Okružnom privrednom sudu u Bijeljini (Rješenje broj: 059-0-Reg-12-000 396 od 09.11.2012. godine) i on iznosi po osnivačima:

Osnivač	U KM bez decimala	
	Iznos	%
Grad Bijeljina	13.400	67
Opština Lopare	2.000	10
Opština Ugljevik	2.000	10
Opština Čelić	1.600	8
Opština Teočak	1.000	5
<i>Ukupno</i>	20.000	100

Iznos uloga osnivačkog kapitala po pojedinim osnivačima je utvrđen u Statutu preduzeća (član 14.), te članom 10., 11. i 12. Ugovora o osnivanju i identično stanje je evidentirano u finansijskom knjigovodstvu i priznato u Bilansu stanja na dan bilansiranja i registrovan je kod Okružnog privrednog suda u Bijeljini.

Na osnovu vlasništva na udjelima, koje imaju osnivači, odnosno kojima je su Grad i opštine osnivači, sljedeća povezana lica su ostvarila poslovne odnose u prethodnoj godini:

1. Grad Bijeljina – po osnovu subvencije i kao dobavljač
2. „Komunalac“ ad Bijeljina, kao kupac
3. „Vodovod i kanalizacija“ ad Bijeljina, kao kupac i dobavljač
4. „Ekokom“ doo Lopare u stečaju, kao kupac

5. „Teočak“ doo Teočak, kao kupac
6. „Čistoća“ doo Lopare, kao kupac
7. „Direkcija za izgradnju i razvoj grada“ Bijeljina, kao dobavljač
8. „SIM“ Bijeljina, kao dobavljač i
9. „Patriot“ doo Bijeljina, kao kupac.

Polazeći od prednjih napomena ciljevi izrade informacije su:

- izvršiti identifikaciju povezanih lica na dan bilansiranja,
- utvrditi osnov za transakcije sa povezanim licima (ugovaranje i uslove),
- utvrditi uslove ugovaranja (cijene, rabat, plaćanje),
- dati ocjenu mogućih rizika kod realizacije zaključenih ugovora sa povezanim licima.

2. DOKUMENTACIONA OSNOVA

Dokumentaciona osnova za izradu Informacije:

- Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 127/08),
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 36/09),
- Zakon o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 75/04 i 78/11)
- Međunarodni računovodstveni standard MRS-24 – Objavljivanje o povezanim licima
- Knjigovodstvena evidencija.

3. PREGLED PROMETA I SALDA

3.1. Pregled prometa sa povezanim licima

Povezana lica prema člana 3. Zakonu o javnim preduzećima su sva pravna lica, koja imaju najmanje 5% od ukupnih glasačkih prava u preduzeću (pojedinačno ili preko osnivača) i sa istima preduzeće ima potpisane kupoprodajne ugovore na osnovu kojih je ostvaren sledeći promet:

<i>U KM bez decimala</i>				
<i>Ktto</i>	<i>Naziv transakcije</i>	<i>Duguje</i>	<i>Potražuje</i>	<i>Saldo</i>
	1. Grad Bijeljina	60.908.00	60.908.00	0.00
493	Subvencija Budžeta (Budžet grada 2014.)	60.800.00	60.800.00	-
432	Pretplata Sl.glasnika - faktura	108.00	108.00	-
	2. „Komunalac“ ad Bijeljina	1.279.387.12	763.787.87	515.599.25
201	Deponovanje otpada (Ug: 87.,88., 89/14)	1.279.387.12	763.787.87	515.599.25
	3. „Vodovod i kanalizacija“ ad Bn	41.484.26	33.076.13	8.408.13
201	Deponovanje fekal. otpada(Ug: 101/14)	40.448.22	31.958.69	8.489.53
432	Isporuka vode - fakture	1.036.04	1.117.44	(81.40)
	4. „Ekokom“ JKP Lopare-u stečaju	18.176.15	16.546.95	1.629.20
201	Deponovanje otpada (prethodni period)	18.176.15	16.546.95	1.629.20
	5. JKP „Čistoća“ Lopare	32.681.17	26.508.83	6.172.34
201	Deponovanje otpada (Ug: 99/14)	32.681.17	26.508.83	6.172.34
	6. JKP „Teočak“ doo Teočak	52.151.55	40.888.15	11.263.40
201	Deponovanje otpada (Ugovor 92/14)	52.151.55	40.888.15	11.263.40
	7. Ostala pravna lica	2.897.06	2.941.05	(43.99)
201	„Patriot“ doo Bijeljina	1.298.87	1.290.87	8.00
432	„Direkcija za razvoj grada“ – parking	1.320.00	1.320.00	-
432	SIM Bijeljina - novine	278.19	330.18	(51.99)
	U k u p n o	1.487.649.27	944.656.98	543.028.33

Uvidom u obavljene transakcije utvrđeno je da su kupovina i prodaja obavljene po utvrđenim cjenovnicima, kao i ostalim kupcima, te da su salda pravilno utvrđena, tako da transakcije sa povezanim licima nisu obavljena po povoljnijim uslovima.

Deponovanje otpada su obavljene na osnovu sklopljenih ugovora, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pogledu rokova isporuke i plaćanja, dok za manje nabavke nije bilo posebnog ugovaranja, nego se kupoprodaja obavljala na osnovu odgovarajućih faktura (koje se smatraju ugovorom).

3.2. Osnova za ostvarivanje transakcija

Promet sa povezanim licima obavljali su se na osnovu sljedećih transakcija:

1. Grad Bijeljina je ostvarila promet po osnovu subvencije i kao dobavljač:
 - po osnovu subvencije Grad je iz Bužeta finansirao djelimičnu otplatu dospjelih rata po kreditima (usvojeni Budžet)
 - kao dobavljač Grad se pojavljuje po osnovu ispostavljenog računa za pretplatu „Službenog glasnika grada Bijeljina“ (bez posebnog ugovora).
2. „Komunalac“ ad Bijeljina je kao kupac ostvario promet po osnovu deponovanja komunalnog, klaničnog i fekalnog otpada. Međusobni odnosi su regulisani Ugovorom broj: 01-87/14. od 28.01.2014. godine za deponovanje komunalnog otpada, Ugovorom broj: 01-88/14 od 28.01.2014. godine za deponovanje klaoničkog otpada i Ugovorom broj: 01-89/14. od 28.01.2014. godine za deponovanje fekalnog otpada, po cijenama, na koje je data saglasnost od strane Gradonačelnika Grada Bijeljina. Cijene deponovanja su iste za sve kupce.
3. „Vodovod i kanalizacija“ ad Bijeljina je ostvario promet:
 - kao kupac po osnovu deponovanja fekalnog otpada po Ugovoru broj: 01-101/14. od 29.01.2014. godine za deponovanje fekalnog otpada.
 - kao dobavljača ostvaren je promet na ime isporuke vode, za koju je potpisan stalni ugovor 2009. godine.
4. „Ekokom“ JKP Lopare, u stečaju, je ostvario promet kao kupac po ugovorima iz ranijih godina na ime deponovanja komunalnog otpada. Za iznos neplaćenog potraživanja potpisan je Ugovor broj 416/14 sa Opštinom Lopare o preuzimanju duga, tako da se očekuje naplata.
5. „Čistoća“ JKP Lopare je ostvario promet kao kupac po Ugovoru 01-92/14 na ime deponovanja komunalnog otpada. Ugovor je potpisan nakon stečaja „Ekokom“ Lopare.
6. „Teočak“ JKP Teočak je ostvario promet kao kupac po Ugovoru 01-99/14 od 28.01.2014. godine na ime deponovanja komunalnog otpada.
7. „Patriot“ doo Bijeljina je ostvario promet kao kupac po Ugovoru 01-968/14 od 25.07.2014. godine na ime deponovanja komunalnog otpada.
8. Promet sa ostalim povezanim preduzećima je ostvaren po osnovu jednokratnih nabavki roba i usluga, bez posebno definisanih obaveza putem ugovora (radi se o manjim prodajama i nabavkama).

3.3. Analiza cijena i uslova kupoprodaje

Fakturisanje usluga deponovanja komunalnog otpada i nabavki od dobavljača povezanih lica je obavljeno po sljedećim cijenama:

Cijene usluga deponovanja su priznavane na osnovu Odluke o cijenama deponovanja pojedinih vrsta otpada, koju je verifikovao Nadzorni odbor preduzeća, a Gradonačelnik Grada Bijeljina je donio Rješenje broj: 02-380-1/14 od 20.01.2014. godine. Primjena odobrenih cijena za komunalni otpad je počela 01.02.2014. godine, a ostalog otpada od 01.01.2014. godine i one iznose:

- deponovanje komunalnog otpada	40.00 KM/t
- miješani građevinski šut	1.00 KM/t
- usluge vaganje vozila	15.00 KM/kom
- klaonički otpad	70.00 KM/t
- fekalni otpad	20.00 KM/t
- zemlja	bez naknade.

Na utvrđene cijene vrši se obračun poreza na dodatnu vrijednost, izuzev na komunalni otpada, u čiju cijenu je uključen porez na dodatnu vrijednost.

Cijene i rokovi plaćanja deponovanja otpada su regulisani ugovorom. Prema ugovoru plaćanje se obavlja najduže u roku od trideset dana od ispostave fakture. Za neblagovremeno plaćanje vrši se obračun zateznih kamata i utuženje.

3.4. Pregled dospjelih obaveza

Prema napred datom pregledu stanje nenaplaćenih potraživanja i obaveza od povezanih lica iznosi:

- „Komunalac“ ad Bijeljina	515.599.25 KM
- „Vodovod i kanalizacija“ ad Bijeljina	8.489.53 KM
- „Ekokom“ JKP Lopara	1.629.20 KM
- „Čistoća“ JKP Lopare	6.172.34 KM
- „Čistoća“ JKP Teočak	11.263.40 KM
- „Patriot“ doo Bijeljina	8.00 KM
Ukupna potraživanja od povezanih lica	543.161.72 KM
- „Vodovod i kanalizacija“ ad Bijeljina	81.40 KM
- „SIM“ JU Bijeljina	51.99 KM
Ukupne obaveze prema povezanim licima	133.39 KM

Od evidentiranih potraživanja sva su dospjela za plaćanje, kao i obaveze.

4. PREDLOG ZAKLJUČAKA

Na osnovu izvršene revizije predlažemo sljedeće zaključke:

- Izvršena je revizija rada sa povezanim licima na dan bilansiranja, odnosno 31. decembra 2014. godine i kao povezana lica tretirana su sva pravna lica, kojima su opštine osnivači većinski vlasnik.
- Rad sa kupcima povezanim licima se obavlja na osnovu potpisanog ugovora, kojim su regulisani svi uslovi: prijem otpada, vaganje, fakturisanje, cijene, rokovi plaćanja, obračun zateznih kamata. Ugovori se obnavljaju prilikom promjene ugovorenih cijena i uslova.
- U kupoprodajnim odnosima sa dobavljačima povezanim licima potpisan je stalni ugovor sa „Vodovod i kanalizacija“ ad Bijeljina, dok za ostale sitnije i povremene nabavke nisu sklapani ugovori (parkiranje, nabavka novina, punjenje aparata). Kontrolom je utvrđeno da su dobavljači fakturisali po utvrđenim cjenovnicima za sve kupce (voda). Cijene i uslovi nabavke ili usluge su regulisani fakturom, koja se se smatra kao ugovor, ukoliko su uslovi prihvaćeni od obadvije strane.
- Plaćanje obaveza od strane povezanih lica nije vršeno u ugovorenim rokovima, tako da je vršen obračun zateznih kamata.

Na osnovu prethodnih postupaka revizije mišljenja smo da se rad sa povezanim licima obavlja u skladu sa utvrđenim računovodstvenim politikama i potpisanim ugovorima, da povezana lica nisu bila u povlašćenom položaju u odnosu na ostale kupce i dobavljače. Ugrađene mjere interne kontrole obezbjeđuju provođenje računovodstvene politike o istom tretmanu svih poslovnih partnera.

Na osnovu prednjih napomena predlažemo sljedeće preporuke:

1. Izvršiti evidentiranje poslovnih odnosa sa povezanim licima na posebnim kontima u knjigovodstvu i informaciju o radu sa povezanim licima objelodaniti u Napomenama uz finansijske izvještaje
Izvršilac: Služba knjigovodstva Rok: Februar 2015. godine
2. Informisati Skupštinu preduzeća o radu sa povezanim licima.
Izvršilac: Uprava i Nadzorni odbor Rok: April 2015. godine

Bijeljina, 25. januar 2015. godine.

Ovlašćeni revizor

Mr Milivoje Janković